

УДК 81'366:81'255.4=112.2:631.3
[https://doi.org/10.31548/philolog14\(3\).2023.04](https://doi.org/10.31548/philolog14(3).2023.04)

Морфологічні та синтаксичні особливості німецької субмови агротранспортних технологій

Кирило ВАЩЕНКО,
магістр філології

Національний університет біоресурсів і природокористування України
03041, Героїв Оборони, 15, Київ, Україна
E-mail: kyrylo.vashchenko@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0005-5851-624X>

Наталія ОЛЬХОВСЬКА,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології і перекладу
Національний університет біоресурсів і природокористування України
03041, Героїв Оборони, 15, Київ, Україна
E-mail: olkhovska@nubip.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-7678-6885>

Анотація. Стаття спрямована на вивчення морфологічних та стилістичних особливостей німецької субмови агротранспортних технологій. Вивчення цих особливостей є важливим кроком для кращого розуміння технічної лексики та граматики, які використовуються у фахових текстах. Аналіз розкриває мовний пейзаж цієї спеціалізованої галузі. Обґрунтування морфологічних та стилістичних відмінностей німецької субмови агротранспортних технологій (надалі НСАТТ) не лише розкриє унікальні особливості цієї мовної підгалузі, але й надасть цінний внесок у сучасне мовознавство та лінгвістичні дослідження. Цей аналіз може слугувати основою для покращення сприйняття технічної інформації та ефективного використання мовних засобів у галузі агротранспортних технологій. У даному дослідженні був проведений аналіз морфологічних та синтаксичних особливостей текстів, що відносяться до НСАТТ, з метою розкриття їхнього впливу на сприйняття цієї специфічної мовної галузі.

Під час аналізу морфологічних особливостей фахових текстів НСАТТ особлива увага була приділена іменникам, прикметникам, займенникам та іншим частинам мови. Дослідження показало, що в цих текстах велику кількість складають іменники, які використовуються для конкретизації об'єктів та процесів у галузі агротранспорту. Прикметники та дієслова також вживаються, але у меншій мірі порівняно з іменниками.

Щодо синтаксичних структур, найпоширеніші конструкції в цих текстах включають номінальні фрази та прості речення. Складнопідрядні речення, які включають в себе підрядні частини, менш розповсюджені у фахових текстах НСАТТ.

Отримані результати підкреслюють особливості та ключові риси мовленнєвого виразу у цій галузі. Це допомагає перекладачам та фахівцям, які працюють у галузі агротранспортних технологій, зрозуміти та точно відтворити специфічні терміни та концепції в перекладі. Ці знання є важливими для створення якісних та зрозумілих перекладів у цій специфічній області.

Ключові слова: речення, частини мови, пасивний стан, порядок слів.

Актуальність (Introduction). Однією з ключових галузей економіки, яка гарантує стійкість життєдіяльності суспільства, є сільське господарство, включаючи його важливий компонент – агротехніку. У сучасному світі зросла кількість міжнародних зв'язків та економічних взаємодій, що призвело до зростання перекладацької діяльності, включаючи сферу сільського господарства та агротранспортних технологій (надалі АТТ). Сучасні фахові тексти, особливо в технічних галузях, мають свої особливості, які важливо вивчати та розуміти. Аналіз

морфологічних і синтаксичних особливостей може бути корисним для перекладачів, або тих, хто працює з відповідними фаховими текстами, що зумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Literature Review). Аналіз різноманітних досліджень, що зосереджуються на даній тематиці показують, що морфологічні та синтаксичні особливості німецької субмови агротранспортних технологій (надалі НСАТТ) є об'єктом дослідження багатьох науковців, так як ці аспекти є важливими

для адекватного перекладів відповідних фахових текстів. С. М. Амеліна досліджувала граматичні особливості перекладу німецькомовної аграрної літератури де було обґрунтовано необхідність граматичних трансформацій, а також визначено граматичні відмінності німецької й української мов (Амеліна, 2016: с. 5-10). Н. С. Ольховська дослідила фонетичні та лексикосемантичні особливості німецькомовної аграрної термінології в перекладацькому аспекті (Ольховська, Скокова, 2019: 78-80).

Методи дослідження (Methods).

Для дослідження морфологічних та стилістичних особливостей НСАТТ в даній статті використовуються різноманітні методи, спрямовані на ретельний аналіз мовних конструкцій та їхніх специфічних властивостей. Для вивчення реальних мовних вживань у специфічних галузях використовується аналіз текстових корпусів, що дозволяє виявити найчастіше вживані терміни та граматичні структури в текстах НСАТТ. Аналіз особливостей граматичних структур у фахових текстах, зокрема, аналіз активних та пасивних конструкцій, розгляд типів речень та їхніх синтаксичних особливостей. Також використано етнографічний аспект для врахування особливостей культури та традицій, пов'язаних із сферою АТТ, які можуть вплинути на стилістичні аспекти мовлення. Завдяки лексикологічному аналізу виявлено унікальні слова та фрази, які є характерними саме для АТТ. Ці методи у поєднанні сприяють глибокому аналізу морфологічних та стилістичних особливостей німецькомовної субмови АТТ, розкриваючи їхній внесок у лінгвістичну та фахову сфери. У якості матеріалу для дослідження використовувалися німецькомовні агротехнічні онлайн тексти, а також брошури.

Результати дослідження та їх обговорення (Results and Discussion). Спосіб організації мови в тексті має вплив на сприйняття та розуміння інформації, яку автор прагне передати адресату. З аналізу фахових текстів НСАТТ можна зробити припущення, що існують якісні та кількісні відмінності в застосуванні морфологічних та синтаксичних засобів у фахових та нефархових текстах.

Специфіка морфологічної структури

фахових текстів згідно проявляється в тому, що іменник відіграє важливу роль, дієслова мають меншу значущість, прикметники рідше використовуються, а дієслова, які використовуються, переважно зустрічаються в теперішньому часі і пасивній формі (Школьна, 2019: 193).

Німецька мова - це мова, яка масово пропонує можливість комбінування слів, особливо іменників. Основне німецьке складне слово складається з двох словникових одиниць, хоча часто спостерігаються довші ланцюжки. Такі ланцюжки, які в багатьох мовах часто містять пробіли або дефіси між словами, у німецькій мові зазвичай виглядають як одне слово, навіть якщо вони складаються з більш ніж двох елементів (Cocchi, Pierantozzi, 2022: 2).

У той час як синтаксис має чіткий теоретичний статус у лінгвістичному аналізі, морфологія його не має; це незважаючи на те, що його роль у вираженні синтаксичних зв'язків є вирішальною; хоча морфологічні структури, здається, реорганізують або затемнюють глибокий синтаксичний рівень, або, більш чітко, взаємодію між синтаксисом і рівнем інтерпретації. Наслідком розмежування синтаксису та морфології є визнання існування морфологічних елементів без інтерпретаційного змісту (Savoia, Baldi, 2022: 2).

На морфологічному рівні в усіх текстах спостерігається висока частота використання іменників, які синтаксично виконують ролі підмета, додатка, означення та обставини. Іменники використовуються для позначення виробничих процесів, обладнання, деталей, станів і так далі, наприклад: *«Zusatzkompressor, der Luft in einem Luftspeicher verdichtet. Diese Luft kann schnell zum Aufpumpen der Reifen verwendet werden. In höchster Ausbaustufe 10x schnellere Einlasszeit im Vergleich zur Standard STEYR CTIS»* (Steyr CTIS – Zentrale Reifendruckregelanlage, б. д.). – *Допоміжний компресор, який стискає повітря в повітряному резервуарі. Це повітря можна швидко використовувати для накачування шин. У найвищій конфігурації час всмоктування в 10 разів менший порівняно зі стандартним STEYR CTIS.*

З метою уникнення повторення іменників вживаються займенники. Найпоширенішими є особові і присвійні займенники, неозначено-особові та безособові використовуються рідко, наприклад: «*Zusammen mit FPT Industrial haben wir uns dieser Frage gestellt und den STEYR Konzept entwickelt*» (STEYR Konzept, б. д.). – Разом з FPT Industrial ми вирішили цю проблему і розробили концепцію STEYR. «*Das S-CONTROL CVT-Getriebe ist serienmäßig mit der aktiven Stillstandsregelung ausgestattet. Sie verhindert, dass der Traktor ungebremst rückwärts rollt und sorgt so für Komfort und Sicherheit in hügeligem Gelände*» (S-CONTROL CVT Getriebe, б. д.) – Трансмсія S-CONTROL CVT в стандартній комплектації оснащена активною системою контролю зупинки. Вона запобігає відкочуванню трактора назад

без гальмування, забезпечуючи комфорт і безпеку на горбистій місцевості.

У текстах HCATT зафіксована невелика кількість прикметників, які вживаються у ролі означень перед іменником. Серед прикметників переважають відносні, решта становлять якісні, наприклад: «*Die vielseitige und robuste Frontlader-Modellreihe U mit mechanischer Parallelführung eignet sich ideal für alltägliche Laderarbeiten*» (U LADER, б. д.) – Універсальний і надійний фронтальний навантажувач серії U з механічним паралельним керуванням ідеально підходить для повсякденних навантажувальних робіт.

Дієслова найчастіше вживаються у текстах науково-популярних видань далі йдуть наукові і навчально-методичні видання. Найпоширеніші дієслова в текстах HCATT наведені в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найпоширеніші дієслова в текстах HCATT

Дієслово	Приклад
sein	<i>Darum ist an einer Statusanzeige vom Fahrersitz aus deutlich zu erkennen, ob das System verriegelt ist.</i>
haben	<i>Sicherheit bei der Montage hat für uns höchste Priorität.</i>
können	<i>Über 35 unterschiedliche Anbaugeräte können direkt zusammen mit Traktor und Frontlader bestellt werden.</i>
bieten	<i>Dem Landwirt bieten sich dadurch in Zukunft zahlreiche Vorteile, wie erhöhter Fahrkomfort, mehr Flexibilität und Einsatzmöglichkeiten, sowie eine unerreichte Performance auf dem Feld und auf der Straße.</i>
(aus)sehen	<i>STEYR erleben, Zukunft erfahren. Blicke hinter die Kulissen und sieh, wie unsere STEYR Traktoren zum Leben erweckt werden.</i>
werden	<i>Die Signalverluste können bis zu 20 Minuten überbrückt werden, sobald die Maschine gestartet wurde. Arbeite einfach weiter, ohne Unterbrechung und mit höchster Präzision.</i>
müssen	<i>Mit Einführung der Dreschmaschine wurden die Tagelöhner winterarbeitslos oder unterbeschäftigt und mussten sich für andere Arbeit zu einem möglicherweise geringeren Lohn verdingen.</i>
machen	<i>Die tierische Zugleistung wurde durch den Räderpflug stärker für das Pflügen des Bodens nutzbar gemacht.</i>
wollen	<i>Die Landwirte wollen effizientere Maschinen für die Feldarbeit kaufen.</i>
sagen	<i>Der Agraringenieur sagt, dass die Wartung der landwirtschaftlichen Maschinen von entscheidender Bedeutung ist.</i>

Згідно з таблицею, до найчастотніших дієслів належать *sein*, *haben*, *können*, далі слідують *bieten*, *(aus)sehen*, *werden* і *müssen*, які вживаються частіше *machen*, *wollen*, *sagen*.

Як показано у таблиці, фахові тексти використовують модальні дієслова *können* і *müssen* для вираження значень необхідності і можливості відповідно, а також інфінітивні

конструкції з дієслів *haben* і *sein* у поєднанні з часткою *zu*. Загалом, якщо проаналізувати тексти АТТ, то можна помітити що використання модальних дієслів становить ~30% у текстах науково-популярних видань, ~24% у навчально-методичних матеріалах і лише ~15% у наукових текстах.

У текстах HCATT вживання числівників є доволі рідкісним явищем,

оскільки часто числівники для представлення технічних характеристик та параметрів пристроїв, обладнання тощо. Також числівники вживаються як складову частину іменника для найменування програмного забезпечення, обладнання, запчастин тощо, наприклад: «*Genau wie die legendären Klassiker, die Typen 80, 84, 86 und die Steyr Plus-Serie, die einst auf fast jedem Bauernhof zu finden waren, wurde der Steyr Kompakt S gemeinsam mit unseren Kunden entwickelt und zeichnet sich durch seine hervorragende Wendigkeit aus – das macht ihn zum perfekten Arbeitsgerät für Frontladereinsätze in Ställen und rund um den Hof*» (Kompakt S, б. д.). – Подібно до легендарної класики, типів 80, 84, 86 і серії Steyr Plus, які колись були майже на кожній фермі, Steyr Kompakt S був розроблений разом з нашими клієнтами і характеризується видатною маневреністю, що робить його ідеальним робочим органом для фронтальних навантажувачів у стайнях і на присадибних ділянках. «*Der Impuls CVT ist dein zuverlässiger Partner für viele verschiedene Aufgaben: Ob in der Landwirtschaft, im Transportwesen oder in der Industrie, seine drei Modelle von 150 bis 180 PS sind sowohl technische Meisterwerke als auch eine wirtschaftliche Wahl*» (Impuls CVT, б. д.). – Impuls CVT – це ваш надійний партнер для виконання різних завдань: У сільському господарстві, транспорті чи промисловості - три моделі потужністю від 150 до 180 к.с. є водночас технічними шедеврами та економічним вибором.

Уживання синсемантичних частин мови (прийменників, сполучників, артиклів), загальну тенденцію появи цих частин мови у неспеціальних текстах. Найбільш поширеними є артиклі, сполучники і прийменники: *das, die, der, und, durch, für, mit*. Далі йдуть за спадом модальні та заперечні частки (*kein, eben, auch, mal*) тощо.

Аналізуючи тексти з HCATT можна дійти висновку, що з усіх часових форм у німецькій мові, найчастіше уживаним є теперішній час (Präsens). Використання теперішнього часу є типовим не лише для текстів HCATT.

У великій кількості текстів, присудок вживається у формі теперішнього часу

(переважно у 3-ій особі). Наприклад: «*Kennst du schon Raven, unser neuestes Mitglied der Präzisionslandwirtschaftsfamilie?*» (Aftermarket Spurführungslösungen, б. д.). – *Tu вже знайомий з Вороном, нашим новим членом сім'ї точного землеробства?* «*500S ist ein erschwinglicher GNSS-Empfänger zum Einstiegspreis. Er trackt GPS, GLONASS und BeiDou für eine bessere Leistung in jeder Umgebung.*» (Aftermarket Spurführungslösungen, б. д.). – *500S – це доступний GNSS-приймач початкового рівня. Він відстежує GPS, ГЛОНАСС і BeiDou для кращої роботи в будь-яких умовах.*

Наступною за вживанням часовою формою за вживанням являється минулий час (Perfekt) та його форми. Наприклад: «*Der Fachausschuss Geschichte der Agrartechnik hätte seinen selbst gestellten Auftrag dann erfüllt, wenn er beim Zugänglichmachen der Schätze koordinierend wirken könnte.*» (Jürgen, 2014, S. 6). – *Комітет з історії сільськогосподарських технологій виконав би свій мандат, якби міг відігравати координуючу роль у забезпеченні доступу до цих скарбів.* «*Hier fand auch das Agrarmuseums Wandlitz seine neue Heimstatt, das sich mit seiner fast 60jährigen Tradition zu einem Besuchermagnet weit über die Region hinaus entwickelt hat*» (Jürgen, 2014, S. 3). – *Тут також знайшов свій новий дім Сільськогосподарський музей Вандліца, який завдяки своїй майже 60-річній традиції став магнітом для відвідувачів далеко за межами регіону.*

Вживання майбутнього часу в текстах HCATT майже не використовується.

Також не варто забувати й про характерну особливість текстів HCATT, а також й інших фахових текстів в німецькій мові – пасивний стан (Passiv). Звісно дієслово *werden* буде найбільш уживаним у пасивних конструкціях текстів HCATT. Наприклад: «*Die Grundlagen der Landtechnik in digitaler Form zu präsentieren, trägt dem Anspruch des modernen Wissenschaftsalltags Rechnung. Was heute nicht in digitaler Form vorliegt, existiert zwar, wird aber ... nur noch bedingt wahrgenommen*» (Jürgen, 2014, S. 4). – *Подання основ сільськогосподарської інженерії в цифровому вигляді відповідає*

вимогам сучасної повсякденної науки. Те, що сьогодні не доступне в цифровому вигляді, існує, але ... сприймається лише в обмеженій мірі.

Аналіз морфології текстів в цілому підтверджує вагому роль іменників і відносно меншу важливість дієслів у досліджуваних текстах. Прикметники вживаються рідше, існує перевага дієслів у теперішньому часі, і пасивні форми використовуються часто. Загальний аналіз дозволяє зробити висновок, що граматичні та морфологічні особливості в цілому відповідають характеру наукових текстів інших дисциплін.

Аналіз спеціалізованих мов з різних галузей показує, що не існує однозначного синтаксичного структурування в фахових мовах. Проте синтаксичні засоби використовуються у фахових текстах з різною інтенсивністю та якістю порівняно зі звичайними текстами.

Насамперед потрібно розглянути синтаксичні властивості заголовків текстів HCATT. Синтаксично заголовок може виражатись номінальною фразою, простим або складнопідрядним реченням.

Заголовки у «популярних» текстах таких як: інструкції з експлуатації, брошури, маркетингові матеріали, тощо наведені простими реченнями. Наприклад: «*Ein Traktor mit Leib und Seele*» (IMPULS CVT, р. 2) – *Трактор з душею і тілом*. Номінальні фрази зустрічаються рідше. Наприклад: *Elektronisches Fronthubwerk* (Передня нависка з електронним управлінням); *STEYR Hybrid Drivetrain Konzept* (Концепція гібридної трансмісії STEYR); *Motorenteknik* (Технологія двигуна) (Unsere Innovationen, б. д.). Складнопідрядні речення фактично не зустрічаються.

Синтаксична структура таких заголовків сильно відрізняється від заголовків методичних та наукових текстів таких як: посібники з технічного обслуговування та технічних звітів. Заголовки таких текстів зазвичай виражені номінальними фразами. Наприклад: *Innovationen für eine nachhaltige Landwirtschaft* (Інновації для сталого сільського господарства); *Digitale Lösungen für die Landwirtschaft* (Цифрові рішення для сільського господарства) (*Innovationen für eine nachhaltige Landwirtschaft*, б. д.). Рідше

трапляються заголовки у формі простих речень: «*Zusammenarbeit mit schweizer Hochschulen durch das «Innovationen für nachhaltige Landwirtschaft-Labor»»* (STEYR HybridDrivetrain Konzept, б. д.). – *Співпраця зі швейцарськими університетами через «Лабораторію інновацій для сталого сільського господарства»*. Що до складнопідрядних речень, то вони використовуються вкрай рідко.

Для спонукання адресата до дії використовується заголовок у формі наказового способу. Наприклад: «*Laden Sie die S-FLEET App herunter und halten Sie Ihren Betrieb im Blick - jederzeit und überall!*» (IMPULS CVT, р. 35). Заголовки у формі питальних речень у тестах HCATT не трапляються. Що до часових форм, то для відображення постійності дії, використовується теперішній час.

Підсумовуючи можна сказати, що у фахових текстах HCATT найчастіше використовуються заголовки виражені номінальними фразами, які використовуються у популярних текстах, далі слідують заголовки у формі простих речень що трапляються у методичних та наукових текстах і найрідше трапляються заголовки у формі складнопідрядних речень. Також можна зустріти заголовки у формі наказового способу. Заголовки ж у формі питальних речень не використовуються.

Також варто звернути увагу на класифікацію заголовків:

- графічні (виражаються знаком, літерами чи іншим зображенням відокремлюючи один підрозділ від іншого);
- німі (виражені інтервальним рядком для відокремлення підрозділів);
- цифрові;
- вербальні (складаються зі слова чи словосполучення) (Школьна, 2019: 204).

У тестах HCATT майже не спостерігається використання простих непоширених речень, натомість прості поширені та складнопідрядні речення є основою текстів HCATT. Обставини та означення розглядаються у підметових та присудкових груп, що виявляє комплексність компонентів наукового виразу, також впливає на довжину речень. Наприклад: «*Mit neuen Ideen, praxisnaher Technologie und einem offenen Ohr für*

Kundenwünsche setzt STEYR neue Maßstäbe, die die Agrarlandschaft maßgeblich mitgestalten» (Unsere Innovationen, б. д.). – Завдяки новим ідеям, практичним технологіям та відкритості до побажань клієнтів, STEYR встановлює нові стандарти, які відіграють важливу роль у формуванні сільськогосподарського ландшафту.

Прямий порядок слів в основних реченнях текстів НСАТТ переважає і використовується для передачі загального змісту речень, без особливого акцентування окремих елементів. Зворотній порядок слів використовується рідко.

Також типи текстів НСАТТ відрізняються видами вживання складнопідрядних речень. До прикладу у популярних текстах вживаються частіше підрядні-додаткові речення за ними йдуть підрядні означальні і підрядні речення причини. У методичних текстах вживаються насамперед підрядні означальні речення, а частка підрядних речень причини переважає показники підрядних додаткових речень. Також сильно зростає кількість підрядних порівняльних речень і підрядних речень умови. У наукових текстах як і в попередньому випадку, переважають підрядні означальні речення і підрядні речення причини, також зростає кількість підрядних речень умови, мети, порівняльних і відносних речень.

Одним з важливих аспектів аналізу фахового тексту на синтаксичному рівні є дослідження довжини речень. Це допомагає визначити, як збільшення кількості слів у реченні впливає на сприйняття тексту, вказуючи на можливе погіршення сприйняття при збільшенні довжини речення. Так, речення з 1-13 слів вважаються такими, які «дуже легко зрозуміти», 14-18 слів у реченні – «легко зрозуміти». Речення, що містить понад 19 слів, визначається як «зрозуміле», однак «важко зрозуміти» речення, що налічує 25-30 слів, а речення з 30-ти і більше словами «дуже важко зрозуміти».

За дослідженнями, середня кількість слів у реченнях текстів складає 15, що означає, що вони не перевищують 18 слів. Це свідчить про те, що всі речення легко сприймаються за ступенем сприйняття.

Переважа коротких речень у текстах НСАТТ вказує на загальну тенденцію до скорочення довжини речень у медіа-практиці (Кійко, 2016: 128).

До методів стилістичного синтаксису відносять перелічення, номіналізацію, а також еліпс. Перелічення формуються шляхом застосування асиндетичного та синдетичного видів зв'язку, при якому перші з перерахованих слів наводяться без сполучників, а перед останнім використовується сполучник *oder* або *und*. Наприклад: «*Herzstück ist ein modularer Hybrid-Elektro-Antrieb, bestehend aus einem Verbrennungsmotor, einem Generator und mehreren Elektromotoren*» (Spitzenleistung voraus, б. д.). – *В його основі – модульний гібридно-електричний привід, що складається з двигуна внутрішнього згоряння, генератора і декількох електродвигунів.*

Таким чином, фахові тексти в області НСАТТ відрізняються морфологічними особливостями, які полягають у виокремленому використанні іменників порівняно з іншими частинами мови у різних типах текстів. Відносно граматичного аспекту важливо підкреслити переважне використання теперішнього часу та присудкової форми, вжитої у третій особі однини, а також поширене використання пасивного стану.

Оскільки структура має значний вплив на сприйняття та організацію інформації, в усіх статтях присутні заголовки, підзаголовки, а самі тексти розділяються на логічно обґрунтовані абзаци. У німецьких текстах НСАТТ також застосовуються стилістичні синтаксичні методи, такі як перелічення, номіналізація та еліпсиси.

Морфологічний аналіз показав, що в фахових текстах з агротранспортних технологій використовуються переважно іменники, що вказує на основний акцент на конкретні об'єкти та процеси в цій галузі. Використання прикметників є обмеженим і в основному вони використовуються для конкретизації об'єктів. Дієслова, незважаючи на їхню важливість у будь-якому виді мовлення, в цих текстах не є домінуючими.

Синтаксичний аналіз показав, що німецькі фахові тексти з агротранспортних технологій мають складну синтаксичну

структуру. При цьому, найпоширеніші структури включають у себе номінальні фрази та прості речення. Використання складнопідрядних речень є менш розповсюдженим. Щодо часових форм, теперішній час та пасивний стан переважають у цих текстах, що вказує на актуальність подій та об'єктів, про які йдеться в текстах.

Узагальнюючи, морфологічні та синтаксичні особливості фахових текстів з агротранспортних технологій відображають специфіку цієї галузі та впливають на сприйняття цих текстів читачами. Ці результати можуть бути корисними для фахівців у галузі перекладу та редакції спеціалізованих текстів, а також для викладачів німецької мови, які викладають спеціалізований технічний або науковий матеріал.

У цьому дослідженні проаналізовано морфологічні та синтаксичні особливості фахових текстів з агротранспортних технологій та зроблено висновок, що в цих текстах іменники є основними частинами мови, використовуваними для передачі конкретної інформації про об'єкти та процеси в галузі агротранспорту. Прикметники використовуються для конкретизації об'єктів, тоді як дієслова не є домінуючими у цих текстах.

Щодо синтаксичних особливостей, то виявлено, що фахові тексти АТТ

відрізняються складною синтаксичною структурою. Зокрема, найпоширеніші структури включають у себе номінальні фрази та прості речення. Складнопідрядні речення є менш розповсюдженими. Щодо часових форм, теперішній час та пасивний стан переважають, відображаючи актуальність подій та об'єктів у текстах.

Висновки і перспективи (Conclusions and future perspectives). Дослідження підкреслює важливість ретельного вивчення морфологічних та синтаксичних особливостей мови у німецьких фахових текстах АТТ. Ці особливості впливають на сприйняття та розуміння текстів читачами, а отже, мають значення як для перекладачів та редакторів, так і для викладачів, що навчають студентів спеціалізованої технічної мови. Розуміння цих особливостей може покращити комунікацію в галузі агротранспортних технологій та сприяти ефективному використанню мови у цій сфері. Отримані результати будуть корисними для розуміння специфіки мови в НСАТТ. Ця інформація може бути корисною як для фахівців у галузі перекладу та редакції спеціалізованих текстів, так і для викладачів німецької мови, які працюють із студентами, що вивчають технічні або наукові дисципліни. Данні результати можуть сприяти ефективнішому вивченню та використанню мови в цій спеціалізованій галузі.

Список використаної літератури

1. Амеліна С. М. Граматичні особливості українського перекладу німецькомовної аграрної літератури. Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету, 2016. Вип. 14. С. 5-11.
2. Брошура «Der STEYR IMPULS CVT mit bis zu 200 PS». Режим доступу: <https://cnhi-p-001-delivery.sitecorecontenthub.cloud/api/public/content/e15c38cb4ae9441ea6ca2455895fceb0?v=0f6b9247>.
3. Кійко Ю. Є. Німецько-українські паралелі в інформаційних медіажанрах: фрактальний підхід [монографія] Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2016. 392 с.
4. Ольховська Н. С., Скокова М. С. Фонетичні та лексико-семантичні особливості німецькомовної аграрної

термінології: перекладацький аспект. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологія, 2019. Вип. 7. С. 78-80. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2019_7_20.

5. Школьна Н. О. Німецька фахова мова промислової автоматизації: структура, семантика і функціонування: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Чернівці, 2019. 316 с.

6. Aftermarket Spurführungslösungen. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/produkte/praezisionslandwirtschaft/aftermarket-spurfuhrungslösungen>

7. Cocchi G., & Pierantozzi C. Mixed Compounds: Where Morphology Interfaces with Syntax. *Languages*, 2022, 7(2), 230. <https://doi.org/10.3390/languages7030230>

8. *Impuls CVT*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/produkte/traktoren/impuls-cvt>
9. *Innovationen für eine nachhaltige Landwirtschaft*. (б. д.). Swisscontact. URL: https://www.swisscontact.org/de/projekte/innovation-for-sustainable-agriculture-isa?gclid=CjwKCAjwjaWoBhAmEiwAXz8DBfkvP0HxGBMkL7Ts7x61grMJYIEUXLGsf_6YEJvIrlNOVxzZcpREzexoCCCYQAvD_BwE
10. Jürgen H. Geschichte der Agrartechnik. *Jahrbuch Agrartechnik*, 25.2013,. <https://doi.org/10.24355/dbbs.084-201210110913-109>
11. *S-CONTROL CVT Getriebe*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/s-control-cvt-getriebe>
12. Savoia L. M., & Baldi B. Root, Thematic Vowels and Inflectional Exponents in Verbs: A Morpho-Syntactic Analysis. *Languages*, 7(2), 2022. 104. DOI: <https://doi.org/10.3390/languages7020104>
13. *Spitzenleistung voraus*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/steyr-konzept>
14. *Steyr CTIS - Zentrale Reifendruckregelanlage*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/steyr-ctis-zentrale-reifendruckregelanlage>
15. *STEYR Hybrid Drivetrain Konzept*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/hybrid-drivetrain-konzept>
16. *STEYR Konzept*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/steyr-konzept>
17. *U LADER*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/produkte/s-frontlader/u-lader>
18. *Unsere Innovationen*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen>

References

1. Amelina, S. M. (2016). Grammatical features of the Ukrainian translation of German-language agricultural literature. *Filolohichni studii. Naukovyi visnyk Kryvorizkoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, 14, 5-11 [in Ukrainian].
2. Brochure «Der STEYR IMPULS CVT mit bis zu 200 PS». URL: <https://cnhi-p-001-delivery.sitecorecontenthub.cloud/api/public/content/e15c38cb4ae9441ea6ca2455895fceb0?v=0f6b9247>.
3. Kiiko, Yu. Ye. (2016). *German-Ukrainian parallels in informational media genres: a fractal approach*. Chernivtsi: Vydavnychiy dim «Rodovid» [in Ukrainian].
4. Olkhovska N. S., & Skokova M. S. (2019). Phonetic and lexical-semantic features of German agricultural terminology: a translation aspect. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia"*. Seria : Filolohiia, 7, 78-80. [in Ukrainian].
5. Shkolna N. O. (2019). German professional language of industrial automation: structure, semantics and functioning. Candidate's thesis. Chernivtsi: Yuriy Fedkovych CNU [in Ukrainian].
6. *Aftermarket Spurführungslösungen*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/produkte/praезisionslandwirtschaft/aftermarket-spurfuhrungslosungen> [in German].
7. Cocchi, G., Pierantozzi, C. (2022) Mixed Compounds: Where Morphology Interfaces with Syntax. *Languages*, 7(2), 230 <https://doi.org/10.3390/languages7030230> [in English].
8. *Impuls CVT*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/produkte/traktoren/impuls-cvt> [in German].
9. *Innovationen für eine nachhaltige Landwirtschaft*. (б. д.). Swisscontact. https://www.swisscontact.org/de/projekte/innovation-for-sustainable-agriculture-isa?gclid=CjwKCAjwjaWoBhAmEiwAXz8DBfkvP0HxGBMkL7Ts7x61grMJYIEUXLGsf_6YEJvIrlNOVxzZcpREzexoCCCYQAvD_BwE [in German].
10. Jürgen, H. (2014). Geschichte der Agrartechnik. *Jahrbuch Agrartechnik*, 25, 2013 [in German].

11. *S-CONTROL CVT Getriebe*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/s-control-cvt-getriebe> [in German].
12. Savoia, L. M., Baldi, B. (2022). Root, Thematic Vowels and Inflectional Exponents in Verbs: A Morpho-Syntactic Analysis. *Languages*, 7(2), 104. <https://doi.org/10.3390/languages7020104> [in English]
13. *Spitzenleistung voraus*. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/steyr-konzept> [in German].
14. Steyr CTIS - Zentrale Reifendruckregelanlage. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/steyr-ctis-zentrale-reifendruckregelanlage>
15. STEYR Hybrid Drivetrain Konzept. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/hybrid-drivetrain-konzept>
16. STEYR Konzept. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen/steyr-konzept>
17. U LADER. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/produkte/s-frontlader/u-lader>
18. Unsere Innovationen. (б. д.). Steyr Traktoren | Landwirtschaft | STEYR. URL: <https://www.steyr-traktoren.com/de-at/landwirtschaft/unsere-innovationen>

Morphological and Syntactic Features of the German Sublanguage of Agrotransportation Technologies

Kyrylo VASHCHENKO,

master of Philology

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

15 Heroyiv Oborony Street, Kyiv 03041, Ukraine

E-mail: kyrylo.vashchenko@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0005-5851-624X>

Nataliia OLKHOVSKA,

PhD in Philology, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Translation

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

15 Heroyiv Oborony Street, Kyiv 03041, Ukraine

E-mail: olkhovska@nubip.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-7678-6885>

Abstract. The article is aimed at studying the morphological and stylistic features of German sublanguage of agro-transportation technologies. The study of these features is an important step towards a better understanding of the technical vocabulary and grammar used in professional texts. The analysis reveals the linguistic landscape of this specialized field. The justification of the morphological and stylistic differences of GATECH will not only reveal the unique features of this language subfield, but will also provide a valuable contribution to modern linguistics and linguistic research. This analysis can serve as a basis for improving the perception of technical information and the effective use of linguistic means in the field of agro-transportation technologies. In the present study, the morphological and syntactic features of texts related to GATECH were analyzed in order to reveal their influence on the perception of this specific language area.

When analyzing the morphological features of professional GATECH texts, special attention was paid to nouns, adjectives, pronouns and other parts of speech. The study showed that in these texts, a large number of nouns are used to specify objects and processes in the field of agrotransportation. Adjectives and verbs are also used, but to a lesser extent compared to nouns.

In terms of syntactic structures, the most common constructions in these texts include nominal phrases and simple sentences. Compound sentences that include subordinate clauses are less common in professional GATECH texts.

The findings emphasize the peculiarities and key features of linguistic expression in this field. This helps translators and specialists working in the field of agrotransportation technologies to understand and accurately reproduce specific terms and concepts in translation. This knowledge is essential for creating high-quality and understandable translations in this specific field.

Keywords: sentences, parts of speech, passive voice, word order.